

**Márianosztra Község Önkormányzata
Képviselő-testülete**

2629 Márianosztra, Rákóczi út 2.
Hivatali kapu: MNKOHMN KRID azonosító: 450294360
e-mail: nosztra@t-online.hu ; Telefon: + 36-27/572-520

KIVONAT

Márianosztra Község Önkormányzat Képviselő-testületének 2026. június 22-én megtartott rendes üléséről készült jegyzőkönyvből

Márianosztra Község Önkormányzat Képviselő-testülete egyhangúlag 3 igen szavazattal, ellenszavazat és tartózkodás nélkül a következő határozatot hozta:

**Képviselő-testületének
35/2026.(VI.22.) határozata:**

Döntés a Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini Bölcsőde szakma programja és házirendjének elfogadásáról

Márianosztra Község Önkormányzat Képviselő-testülete gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 104. § (1) bekezdés d) pontja alapján a Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini Bölcsőde Szakmai Programját és házirendjét jóváhagyja, és felkéri az intézményvezetőjét, gondoskodjon az elfogadott közzétételéről.

Felelős: Burikné Moóri Tamara polgármester
Leskóné Zádor Gabriella főigazgató

Határidő: folyamatos

Burikné Moóri Tamara s.k.
polgármester

dr. Bak Imre s.k.
helyettes jegyző

Kiadmány hitelül:

dr. Bak Imre
helyettes jegyző

Kiadmány hiteles: 2026. június.22.

MÁRIANOSZTRAI KISTÜCSÖK ÓVODA ÉS MINI-BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA

Készült: 2026.

Készítette: Leskóné Zádor Gabriella

	Beosztás	Név	Dátum	Aláírás
Készítette	főigazgató	Leskóné Zádor Gabriella	2026. 04. 07.	
Jóváhagyta	A Képviselő Testület sz. határozata alapján.			

Tartalomjegyzék

MÁRIANOSZTRAI KISTÜCSÖK ÓVODA ÉS MINI-BÖLCSŐDE SZAKMAI PROGRAMJA.....	1
1 BEVEZETÉS	4
1.1 A program törvényi, szakmai háttere	4
2 AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI:.....	5
3 AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI6	6
4 A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI	7
4.1. A bölcsődei nevelés célja	7
4.2. A bölcsődei nevelés feladatai	10
4.3. A bölcsődei nevelés alapelvei	12
5 A MINI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI.....	14
5.1 Személyi feltételek	14
5.2 Tárgyi feltételek	15
6 AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA.....	16
6.1 Együttműködés az óvodával.....	16
6.2 Együttműködés a szülőkkel.....	16
6.2.1 Családlátogatás.....	16
6.2.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás.....	16
6.2.3. Napi kapcsolattartás	16
6.2.4. Egyéni beszélgetés.....	17
6.2.5. Szülőcsoportos beszélgetések.....	17
6.2.6. Szülői értekezlet	17
6.2.7. Indirekt kapcsolattartási formák	17
6.3. Külső partnerek:.....	17
7 A BÖLCSŐDE GONDOZÁSI - NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATAI.....	18
7.1. Kiemelt szakmai célok	18
7.2. Családok támogatása	18
7.3. Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása	18
7.4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése	20
7.5. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése	20
7.6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei.....	21
7.7. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei	23
7.8. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása	25
7.9. Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása	25
8 Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében.....	25
9 AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA.....	26

10 A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS	27
10.1 A házirend tartalma és szerepe	27
10.2 A tájékoztatás módjai	27
11 AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAI	29
11.1 A bölcsődei ellátást igénybe vevő törvényes képviselők jogai és kötelességei	29
11.2 A gyermeknek joga van.....	30
11.3 A kisgyermeknevelő joga, hogy	30
11.4 A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:	30
12 FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSA	31
Záradék:	32
Mellékletek: 1. számú melléklet	33
MEGÁLLAPODÁS	33

1 BEVEZETÉS

A Bölcsődei Nevelés-Gondozás Országos Alapprogramja, mely a bölcsődei ellátás központi szabályzó dokumentuma azzal a céllal íródott meg, hogy keretet adjon a Magyarországon bármely formában működő, bölcsődei ellátást, szolgáltatást nyújtó szakmai munkának. Az Alapprogram tartalma és szemlélete összhangban van Magyarország Alaptörvényével, a 3 éves kor alatti kisgyermekek ellátására és nevelésére - gondozására vonatkozó jogszabályokban foglaltakkal, az ott végzett nevelés hagyományaival, felhalmozott értékeivel, a nemzeti sajátosságokkal és a legújabb koragyermekkorai kutatások eredményeivel.

„A bölcsődei nevelés középpontjában a kisgyermek és közvetett módon a kisgyermeket nevelő családok állnak. Az Alapprogram a családra, mint komplex rendszerre tekint, melynek értelmében nem csak a kisgyermek nevelését-gondozását, hanem az egész család támogatását célozza meg.” Szakmai programunk az Alapprogramra építve a jogszabályok, a helyi sajátosságok és a családok igényeit figyelembe véve készült.

1.1 A program törvényi, szakmai háttere

- 1992. évi XXXIII. törvény a közalkalmazottak jogállásáról
- 257/2000. (XII.26.) Korm. rendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról
- 369/2013. (X.24.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények és hálózatok hatósági nyilvántartásáról és ellenőrzéséről
- 328/2011. (XII.29.) Korm. rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról;
- 15/1998. (IV.30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről;
- 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról;
- 78/2003. (XI.27.) GKM rendelet a játszótéri eszközök biztonságáról
- 415/2015. (XII.23.) Korm. rendelet a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi igénybevevői nyilvántartásról és az országos jelentési rendszerről
- 235/1997. (XII.17.) Korm. rendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgáltatások, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról
- 8/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásáról
- 9/2000. SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról
- 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-

egészségügyi előírásokról

- A Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja 2026 (hatályos: 2026. 02. 01.);
- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata;
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól;
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról;
- Módszertani útmutató a kisgyermekről vezetett szakmai dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére 2019.
- Magyar Bölcsődék Egyesülete módszertani kiadványai.

2 AZ INTÉZMÉNY ALAPADATAI:

Az intézmény neve: **Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini Bölcsőde**

Alapító okirat száma:

Az intézmény székhelye: 2629 Márianosztra, Rákóczi út 11.

Adószám: 15808354-1-13

Ágazati azonosító:

Törzskönyvi azonosító szám (PIR):

Telephelye: 2629 Márianosztra, Rákóczi út hrsz. 297

Főigazgató: Leskóné Zádor Gabriella

Elérhetőségei:

Telefon: +3630/696-6569

E-mail: kistucsokovoda@gmail.com

Fenntartó neve: **Márianosztra Község Önkormányzata**

Székhelye: 2629 Márianosztra, Rákóczi út 2.

Kapcsolattartó: Burikné Moóri Tamara polgármester

E-mail cím: nosztra@t-online.hu

Telefon: 0627/572-520

Ellátási terület: Márianosztra község közigazgatási területe

Szolgáltatás: Bölcsődei ellátás (Mini bölcsőde) gyermekek napközbeni ellátása

Szolgáltatás nyújtás kezdete: 2026. szeptember 1.

Szolgáltatás időtartama: Határozatlan

Mini bölcsődei csoportok száma: 2 csoport

Nyitvatartás: hétfőtől – péntekig: 6:30 órától – 16:00 óráig, napi 9,5 órás nyitvatartással működik.

Szakmai vezetéssel megbízott kisgyermeknevelő (heti 2 órában) : Szabóné Kliment Anita

Gyermeekjogi képviselő:

3 AZ ELLÁTANDÓ CÉLCSOPORT ÉS AZ ELLÁTANDÓ TERÜLET JELLEMZŐI

Márianosztra község Magyarország északi részén, a Börzsöny hegység ölelésében Budapesttől mintegy 70 kilométerre fekszik.

Területe több ezer éve lakott. Márianosztra első okleveles említése 1262-ből származik, melyet István ifjú király állított ki. 1352-ben Nagy Lajos király az egyetlen magyar alapítású férfi szerzetesrend, a pálosok részére kolostort épített. A kolostor mellé a Magyarok Nagyasszonya tiszteletére templomot emeltetett. Az egész település a templomról, ill. annak védőszentjéről kapta a nevét. Latinul: Maria nostra, ami szó szerinti fordításban a Mi Máriánk, magyarosan Magyarok Nagyasszonya, népiesen a Boldogasszony.

Márianosztrát meglátogatta Kapisztrán Szent János is, aki ezzel a megállapítással távozik: "Ha szenteket akartok látni, menjete Nosztrára!" Járt itt Mátyás király és hitvese is, Beatrix királyné.

A község életébe többször is beleszólt a történelem; a község területe szó szerint kiürült, amikor a portyázó török sereg földig rombolta azt. A területet újólapon be kellett telepíteni, ezért inkább főleg szláv anyanyelvű szlovák, lengyel, magyar és német nemzetiségű családok kerültek ide. E nyelvcsaládokból legtovább a szlovák maradt meg a településen.

Jelenleg az egykori pálos kolostor épülete fegyházként és börtönként üzemel. A pálosok ma a templom melletti plébánia épületben laknak és a falu, illetve a környékbeli falvak híveinek lelkipásztori szolgálatát látják el. A Szentszék Istentiszteleti és Szentségi Kongregációja 2012. május 4-én a Magyarok Nagyasszonya templomot Bazilika Minor címmel és méltósággal ruházta föl.

Márianosztra Váctól kb. 29 kilométerre található, megközelíthető gépjárművel a 12-es főúton, illetve vasúton Szobig, majd onnan tovább autóbusszal utazva érhető el a település. Sok kiránduló, illetve zarándok fordul meg Márianosztrán, ahol szállás lehetőségként Zarándok szállás, valamint vendégházak várják az arra utazót. Szobról a nyári szezonban hétfőként kisonattal is fel lehet jutni a településre.

Lakossága a 2026. január 1. adatok alapján: 761 fő.

Legfőbb munkáltató helyben a Márianosztrai Fegyház és Börtön, a Nostra Kft és a helyi Önkormányzat. Akik nem helyben dolgoznak azok ingázni kényszerülnek, sokan egészen Budapestig utaznak, de vannak olyanok is, akik a Helembai határátkelő közelségét kihasználva Esztergom vonzáskörzetében dolgoznak.

A mini bölcsőde Márianosztra központjában az óvoda és a Zarándok szállás/könyvtár között található. Magyarok Nagyasszonya templom, a Börtön, az Önkormányzati Hivatal, a Faluház, valamint az Orvosi Rendelő is közel helyezkedik el hozzá.

A községben nincs Általános Iskola, így a gyerekek javarészt Szobon, ritkábban Kóspallagon és Zebegényben kezdik meg tanulmányaikat. A Szobra járó gyerekek iskolába és hazajutását iskolabusz segíti.

A településen az elmúlt években a lakosságszám csökkenése figyelhető meg, amely különösen

érinti a fiatal, gyermekvállalás előtt álló vagy kisgyermekes korosztályt. A helyben elérhető napközbeni gyermekellátás hiánya hozzájárulhat a fiatal családok elvándorlásához, illetve visszatartja az új beköltözőket.

A bölcsődei ellátás kialakítása ezért kiemelt jelentőségű a település népességmegtartó erejének erősítése szempontjából. A szolgáltatás hozzájárul a kisgyermekes szülők munkavállalásának támogatásához, javítja az életminőséget, és elősegíti, hogy a családok helyben maradjanak vagy a környékre új beköltözőként a településünket válasszák lakóhelyül.

A fejlesztés célja tehát nemcsak egy hiányzó alapszolgáltatás biztosítása, hanem a kedvezőtlen demográfiai folyamatok mérséklése és a település hosszú távú fenntarthatóságának elősegítése. Ennek érdekében indokoltnak tartottuk a bölcsőde létrehozását.

Az óvoda egy vegyes életkorú csoporttal működik, melybe egyre gyakrabban iratnak be 2,5 éves korú gyermekeket, hogy az édesanya hamarabb visszatérhessen a munkahelyére anyagi okok, illetve a munkahely elvesztésétől való félelem miatt. Sajnálatos módon előfordult olyan év is, hogy ezt az igényt nem tudta kielégíteni az intézmény. Így az óvoda is maximálisan támogatta a bölcsőde létesítését.

4 A SZOLGÁLTATÁS CÉLJA, FELADATAI, ALAPELVEI

„A gyermekszem a legfurcsább hatalom,
próbáld csak ki másokon, vagy
magadon,
mert amikor a gyermekszem kérve kér,
abba minden vágy és csoda belefér.”

4. 1. A bölcsődei nevelés célja

Bölcsődénk nevelésének *elsődleges célja*, hogy a kisgyermekes Márianosztra természeti adottságait, ingereit ki-, és felhasználva elsajátítsák azokat a készségeket és képességeket, amelyek segítik őket abban, hogy hatékonyan és kiegyensúlyozottan viselkedjenek saját kulturális környezetükben, sikeresen alkalmazkodjanak annak változásaihoz. Mindezt olyan szemlélettel és módszerekkel valósítjuk meg, amelyek segítik a családi nevelés elsődlegességének tiszteletét és a fenntartható, természetközeli életmód alapjainak lefektetését. Ez a szemlélet pedig magával hozza az egészséges életmód megalapozását és az egészségvédelmet, melyre szintén nagy hangsúlyt fektetünk bölcsődénkben. Az óvodához hasonlóan szülői segítséggel bevezetjük a gyümölcsnapokat. A szülők felé pedig szorgalmazzuk az új ízek, ételek minél szélesebb körű bevezetését tematikusan évszakok köré

gyűjtve, hiszen mindig az a legfrissebb, aminek éppen szezonja van és megteremhet akár a saját kertjükben is. Receptcserekre a faliújságon biztosítunk lehetőséget, igény esetén szülői klub témája is lehet.

Ételszolgáltatónk a Vác és Vidéke Nonprofit Közhasznú Kft.

A **másik célunk** az élőszavas mesélés fontossága, a mesék megszerettetése, mivel óvodánkban egyre inkább tapasztaljuk a mese iránti igény, érdeklődés a mese megélésének, megértésének, követésének hiányát. Fontos, hogy sokat meséljünk, mondókázzunk, verseljünk, ölbeli játékokat játszunk, képes könyvet nézegetve beszéljünk a nap folyamán, ezzel is elősegítve a kötődést kisgyermek és kisgyermeknevelő között a többi pozitív hozadéka mellett.

„Váljunk a mesemondás idejére magunk is gvermekké! Éljük át a mesét, adjuk elő színesen, kicsit dramatikusan! Játsszunk bátran magunkkal, gesztusainkkal, mimikáinkkal! Soha nem lesz kisebbé, soha nem veszít tekintélyéből az a felnőtt, aki kicsivé, gyermekké is tud lenni. Meséljünk olyat, amit megért, ami pozitív tartalmakat hordoz, amiben helyes viselkedésmintákat továbbíthatunk.” (Zila Péterné)

A különféle kütyük egyre nagyobb terhet hódítanak a szülők körében és mivel a kisgyermek példát követ, utánozza őt ebben. Ennek következtében már kora kisgyermekkorban a kütyük, jobbik esetben „csak” a televízió, rosszabb esetben pedig az okostelefon, tablet vagy egyéb elektronikai eszköz vonzza őt magához, leszűkítve ezzel látókörét, továbbá a készen kapott képekkel jelentősen csökkenti fantáziáját, képzelőerejét, mimikáját, beszédképességét, szókincsét.

Egyre több tanulmány mutatja ki, hogy összefüggés van a kisgyermekkor (0-5 éves kor) **túlzott elektronikaeszköz-használat** és bizonyos fejlődési zavarok között. Már meghatároztak erre egy új kifejezést is: a **virtuális autizmust**. Ennek a legfőbb kiváltó oka pedig a fent említett túlzásba vitt televízió-, mobiltelefon- és tablet használat.

A kütyük legfőbb káros hatásai kora kisgyermekkorban:

- **Beszéd- és kognitív fejlődés késése:** A képernyő előtt töltött idő csökkenti a gyermekkel folytatott beszélgetések mennyiségét, ami alapvetően szükséges a beszédtanuláshoz. A 3 éves kor körüli napi többórás használat összefügg a gyengébb olvasási és matematikai készségekkel.
- **Virtuális autizmus és viselkedési problémák:** A túlzott kütyüzés olyan tüneteket okozhat, amelyek hasonlóak az autizmushoz (pl. figyelemzavar, szemkontaktus kerülése, beszédképesség hiánya), és a hiszti kezelésére használt eszközök fokozzák a gyermek dührohamait.
- **Képzelőerő és kreativitás hiánya:** A készen kapott vizuális ingerek miatt a gyermek agya nem gyakorolja a kreatív gondolkodást, ami a szerepjátékok és képzelőerő fejlődésének a rovására megy.
- **Fizikai és alvászavarok:** A mozgásszegény életmód elhízáshoz vezethet, míg a képernyők kék fénye felborítja az alvásritmust.
- **Szociális készségek romlása:** A virtuális interakciók nem helyettesítik a valós társas kapcsolatokat, így a gyerekek nehezebben ismerik fel az érzelmeket és alakítanak ki kötődést.

Szülői klubba vagy szülői értekezletre fontos meghívni ebben a témában szakembereket, esetleg olyan családot, akik mellőzték életükből a kütyüket, így a televíziót is, hogy számoljanak be ennek otthon tapasztalt hatásairól.

További **cél a prevenció**, mely minden, a bölcsődénkkal kapcsolatban álló kisgyermekre és családokra kiterjed, legyen szó akár veszélyeztetett, elhanyagolt, bántalmazott, korai fejlesztésre szoruló, tartósan beteg, esetleg sajátos nevelési igényű gyerekekről.

Munkánkkal szeretnénk elősegíteni a családok életminőségének javítását azáltal, hogy segítjük őket azon szándékuk megvalósításában, hogy igényük szerint a gyermekük 3 éves kora előtt bármikor visszatérhessenek a munka világába vagy képzésen vehessenek részt.

A bölcsődénk két kis létszámú csoportjával személyre szabott ellátást kínál, mely lehetővé teszi, hogy minden gyermeket és családját egyénileg ismerjünk meg, és az ő igényeikhez, életvitelükhöz igazítsuk a nevelési-gondozási munkánkat. Célunk, hogy a bölcsőde ne csupán egy ellátási hely legyen, hanem a családok támasza, a gyermekek első közössége, amely biztonságot, szeretetet és fejlődési lehetőséget nyújt.

Pedagógiai hitvallásunk

A két intézményt (óvoda, mini bölcsőde) egységes nevelési szemlélettel kell működtetni. Ezért a közös intézmény pedagógiai elveit és gyakorlatát különösen fontos egymáshoz illeszteni. Az együttműködés tudatos, összehangolt pedagógiai munkát kell, hogy jelentsen.

Kedves, segítőkész felnőttként vesszük körül a gyermekeket, megteremtjük a családi nevelés kiegészítéséhez szükséges feltételeket.

Igényesek és elkötelezettek vagyunk a gyermekek nevelése iránt.

Segítjük a gyermekek szükségleteinek kielégítését, harmonikus fejlődését.

Törekszünk a korrekt, partneri együttműködésre a szülőkkel, a nevelésben résztvevő szakemberekkel.

Ügyelünk arra, hogy a gyermekek személyisége kibontakozhasson, ezt a folyamatot figyelemmel kísérjük, segítjük.

Családias légkört, biztonságot teremtünk intézményeinkben.

Szakmai fejlődésre nyitottak és felkészültek vagyunk.

Ölelünk, dicsérünk, biztatunk, ezzel is segítve a gyermekek érzelmi fejlődését.

Kell, hogy személyes jó példával járjunk elől, így alakítva a gyermekek erkölcsi, érzelmi, értelmi, esztétikai értékeit.

A korai életkorban a családi minta a meghatározó, ebben a bölcsődei nevelés kiegészítő, támogató, mintanyújtó szerepet vállal, annak érdekében, hogy a gyermekek fizikai, emocionális és szociális szükségletei teljes mértékben ki legyenek elégítve. Bölcsődénk célja a fejlődés elősegítése, az érzelmi értelmi intelligencia kibontakoztatása a családokkal együttműködve, a családok nevelési elképzelésének pozitív segítségével. A bölcsődei és a családi nevelés egymást erősítő folyamatként értelmezendő, mely megfelelő alapokat biztosít a gyermekek fejlődéséhez.

Gyermekeképünk

Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen, individuum, azaz egyéni szükségletekkel rendelkező személyiség, akit védelem, különleges bánásmód illet meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg. A csecsemőkor az alapvető bizalom, a kisgyermekkor az autonómia-érzés kialakulásának időszaka. Az első évek a legmeghatározóbbak a gyermek életében, személyisége fejlődésében. A korai kötődés és a szocializáció időszakában alakulnak ki a későbbi egész életre jellemzőbb

szokások, viselkedésminták alapjai. A csecsemő és a kisgyermek magával hozott képességeinek kibontakoztatásához a legkedvezőbb feltétel a szabadban mozgás, és játéktevékenység, a bizalomteljes meghitt személyi kapcsolat, az aktivitásra építő, interakcióban gazdag gondozás. A gyermek fő tevékenysége a játék, mely útján megtanul tanulni, érdeklődni, kísérletezni. Megtanulja a nehézségek leküzdését. Megismeri az örömet, a megelégedést, amit a siker, a türelmes önálló, kitartó munka által elért eredmény útján szerez meg. A nem kognitív készségek, kompetenciák kisgyermekkorai elsajátítása elengedhetetlen feltétele a későbbi eredményes tanuláshoz, az iskolai, társadalmi szerepvállalás sikeréhez.

Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a saját személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiség kibontakozását, az aktivitást, az önállósodást. Képes a szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni a szokások és a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülei számára. A feladatok színvonalas megvalósítására megfelelő szakmai kompetenciával és identitással, kellő önismerettel, magas szintű társas készséggel bíró szakember képes. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért, ezt továbbképzéssel, önképzéssel, társintézményekkel való együttműködéssel érheti el.

Bölcsőde-képünk

Bölcsődénk nyitott a kisgyermekes családok számára, törekszünk arra, hogy minden kisgyermek és felnőtt otthonosan érezze magát az új építésű, korszerű, minden igényt kielégítő, akadálymentes intézményünkben. A fenntartható zöld-energia átmenet megvalósult az épület tervezése, kivitelezése során, a hőszivattyú, a napelem és a szigetelés kombinációja az épületek energiahatékonyságának növelését és a környezetterhelés csökkentését egyaránt szolgálta.

Fontosnak tartjuk, hogy a gyermekek nyugodt, biztonságot nyújtó nevelői légkörben, a játékon keresztül, a játékba integrált tanulóssal gazdagodjanak értelmileg, érzelmileg és szociálisan. Ehhez a csoportszobákban játékeszközök változatos, gazdag tárháza áll a kisgyermek rendelkezésére.

4. 2. A bölcsődei nevelés feladatai

- *A családok támogatása*, melynek megismert erősségeire építve a szülői kompetenciákat tudja a későbbiekben továbbfejleszteni.

A bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató, mint a kisgyermekes családokkal kapcsolatba kerülő első gyermekintézmény jelentős szerepet tölt be a szülői kompetencia fejlesztésében. A család erősségeinek megismerése, támogatása a pozitívumok kiemelésével valósul meg.

A családi és bölcsődei nevelés összhangja, a szülők és a kisgyermeknevelők közötti egyenrangú, konstruktív, kölcsönös bizalmon alapuló partneri kapcsolat elengedhetetlen feltétel a kisgyermek harmonikus fejlődéséhez. A szülő ismeri legjobban gyermekét, így közvetíteni tudja szokásait, igényeit, szükségleteit, nagymértékben segítve ezzel a kisgyermeknevelőt a gyermek ismeretén alapuló differenciált, egyéni bánásmód kialakításában. A kisgyermeknevelő, mint szakember, szaktudására, tapasztalataira

építve, a szülők igényeihez igazodva közvetíti a kora gyermekkori fejlődéssel, neveléssel kapcsolatos ismereteket, módszereket.

- *Egészségvédelem, az egészséges életmód megalapozása*

A szakemberek feladata a kisgyermek fejlődésének nyomon követése, dokumentálása, támogatása, a harmonikus testi és lelki fejlődéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezet megteremtése.

A primer szükségletek egyéni igények szerinti kielégítése a gondozási helyzetekben valósul meg. A rugalmas, a kisgyermek életkorához, egyéni fejlettségi szintjéhez és az évszakhoz igazodó napirend biztosítja az életkornak megfelelő változatos és egészséges táplálkozást, a játék, a mozgás, a szabad levegőn való aktív tevékenység és pihenés feltételeit. Az egészséges életmód, az egészségnevelés érdekében törekedni kell az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakítására.

A kisgyermeknevelő az alapvető higiéniai szabályokat kialakítja, gyakoroltatja a gyermekekkel:

- étkezések előtti kézmosás;
- vécé használat, pelenkacsere utáni kézmosás;
- saját pohárból ivás;
- zsebkendőbe, tenyérbe tüsszentés, köhögés, majd alapos kézmosás,
- használt zsebkendő szeméttárolóba helyezése, majd kézmosás.

A prevenciós feladatok megvalósításába szükség esetén speciális szakemberek is bevonhatók: gyermekorvos, dietetikus, gyógypedagógus, pszichológus, mentálhigiénés szakember, gyermekfogszakorvos stb.

- *Gyermek-elsősegélynyújtással kapcsolatos belső eljárásrend keretszabályai*

A ránk bízott kisgyermek testvérségének és biztonságának megőrzése az egész napos nevelési – gondozási folyamat során kiemelt feladat. A balesetveszélyt hordozó eszközök, tárgyak, helyzetek észrevétele és megszüntetése azonnali beavatkozást, döntést és elhárítást igényel szervezeti hierarchiától függetlenül. Amennyiben a veszélyforrás külső szakember bevonását igényli, úgy azonnal értesíti az intézmény vezetőjét (főigazgató).

Gyermekbaleset esetén a helyzet gyors felmérését követően a sérülés súlyossági fokának megfelelően jár el:

Könnyű sérülés, enyhe rosszullét esetén:

- azonnali elsősegélynyújtás (fertőtlenítés, sérült rész ragtapasszal történő lefedése);
- szülő értesítése.

Súlyosabb sérülés és rosszullét esetén:

- azonnali elsősegélynyújtással, állapot stabilizálással egy időben a mentők hívása, korrekt pontos tájékoztatás során kiemelve, hogy kisgyermek sérültről, betegről van szó;
- amennyiben a körzeti háziorvos a településen tartózkodik őt is értesíteni szükséges;
- szülő és a főigazgató értesítése;
- az eset után jegyzőkönyv készítése, a baleset, rosszullét pontos dokumentálása, intézkedési terv készítése a későbbi balesetek elkerülését megelőzendő;
- fenntartó értesítése a főigazgató feladatköre.

Fejsérülés esetén – legyen az akár könnyű sérülésnek tűnő – minden esetben szükséges a mentő hívása.

Elsősegélynyújtási továbbképzéseken való részvétel, a már megszerzett tudás felfrissítése támogatott, erre kiváló lehetőséget nyújt az idén induló **Bethesda Akadémia** (anafilaxia és

epilepsziás roham). Ezen felül az intézmény biztosítja az évenkénti munka-, és balesetvédelmi oktatást.

- *Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése*

A biztonságot nyújtó nevelői magatartás magában foglalja a szakember érzelmi elérhetőségét és hitelességét, az érzelmek kifejezésére való ösztönzést, a pozitív és biztató üzenetek rendszeres közvetítését, a világos elvárások és határok megfogalmazását. A kisgyermek bölcsődei ellátást nyújtó intézménybe, szolgáltatóhoz történő kerülése több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására. Az együttlét helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, amelyek hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Törekedni kell az együttélés szabályainak elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A kisgyermeknevelő feladata a kisgyermek beszédképességének fejlesztése érdekében az ingerekben gazdag, tiszta nyelvi környezet biztosítása, a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartása a bölcsődei nevelés-gondozás minden helyzetében, mondókák, énekek, versek, mesék közvetítésével.

Különös figyelmet kell fordítani a sajátos nevelési igényű és a hátrányos helyzetű gyermekek társas és érzelmi kompetenciáinak fejlesztésére szükség esetén más segítő szakemberek bevonásával is.

- *A megismerési folyamatok fejlődésének segítése*

A kisgyermek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelő aktív részvételével és a megfelelő környezet kialakításával történik. A bölcsődei nevelés-gondozás helyzeteiben a szakember ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását.

A kisgyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során szerepet kap az élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az önálló próbálkozás és a kreativitás támogatása.

Az önálló választás és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző nevelői magatartás.

4. 3. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése és partnersége

Elfogadjuk, hogy minden gyermek egy egyedi családi rendszer része. Célunk nem csupán a gyermek, hanem az egész család megismerése és támogatása. Hiszünk abban, hogy a szülő a gyermeke személyiségének, lényének legfőbb ismerője. Ennek jegyében kiemelt hangsúlyt fektetünk a folyamatos, nyílt kommunikációra, a személyes beszélgetésekre és a családlátogatások lehetőségére, hogy otthoni környezetükben is megismerhessük a családok erősségeit és szokásait. A bizalmi kapcsolat a család és a kisgyermeknevelő között a partnerség alapja. Családközpontú intervenciók gyakorlatot érvényesítünk, azaz a segítségnyújtás mindig a családdal illeszkedik.

1 A koragyermekkorai intervenció szemlélete és inklúzió

Bölcsődénk nem csupán ellátási hely, hanem a korai segítségnyújtás egyik legfontosabb színtere. Feladatunk az esetleges fejlődési eltérések, lemaradások kora felismerése és a szülőkkel való együttműködésben történő jelzése. Szem előtt tartjuk a kompetenciahatárokat, és szükség esetén kezdeményezzük a megfelelő szakmai segítség (pl. gyógypedagógus,

pszichológus) bevonását, hogy minden gyermek a számára legmegfelelőbb támogatásban részesüljön. Bölcsődénk alapvetően befogadó közösség, ahol integrálódnak a különböző fejlődési utak és hátterek.

2 A családi nevelés elsődlegességének tisztelete

Tiszteletben tartjuk, hogy a gyermek nevelése mindenekelőtt a család joga és kötelessége. Bölcsődénk a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait kívánja erősíteni és kiegészíteni a közösségben nevelődés képével. Törekszünk arra, hogy a családok tevékenyen, különböző formákban (pl. közös programok, ünnepek, stb.) bevonódhassanak intézményünk életébe a kompetenciahatárok betartásával. A helyi hagyományok beépítése a nevelési folyamatba ennek a szemléletnek a szerves megnyilvánulása.

3 A gyermek, mint egyedi személyiség – az eltérő fejlődési ütem tisztelete

Minden kisgyermekünket egyedi, megismételhetetlen személyiségnek tekintjük, aki megérdemli a tiszteletet, a szeretetteljes bánásmódot és a bizalmat. Nevelésünk a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására irányul, elfogadva és támogatva az egyéni fejlődési ütemet, a fizikai és lelki állapotot, valamint a kulturális és vallási hátteret. Célunk egy előítéletmentes, befogadó légkör megteremtése, a másság elfogadása és a kölcsönös tiszteletet. A természetes anyagokkal való játék és a település adta természeti környezetben való felfedezés lehetőséget ad arra, hogy minden gyermek a saját tempójában és módján ismerje meg a világot.

4 A biztonság, stabilitás és a fokozatosság megteremtése

A biztonságos kötődés és a kiszámítható környezet, napirend az egészséges, optimális fejlődés alapja. A biztonságot fizikailag egy gondosan kialakított, inspiráló játékkörnyezet, lelkileg pedig a szeretetteljes, következetes nevelői magatartás biztosítja. A játszósarkok kialakításánál és a játékok elhelyezésénél a gyermekek életkorát, fejlettségét, érdeklődését és a csoport létszámát vesszük figyelembe. A játékok állandó helye és a csoport szokásrendszere további stabilitást ad. A fokozatosság elve vezérel minden változást – legyen az a beszoktatás, egy új étel bevezetése vagy egy tevékenység –, lehetővé téve a gyermek számára a biztonságos alkalmazkodást. A rendszeresség és az ismétlődések, akárcsak az óvodai gyakorlatban, érzelmi biztonságot teremtenek a gyermek számára.

5 A gondozás, mint nevelés bensőséges és erősítő pillanata

A pelenkázás, az evés, az öltözködés nem csupán rutinfeladat, hanem a nevelő és a gyermek közti bensőséges, intim, kapcsolatépítő pillanat. Minden pillanatában nevelés folyik, és a nevelés lehetőségei nem korlátozódnak csak a gondozásra. A szakavatott gondozás hozzájárul a pozitív személyes kapcsolatok kialakulásához. Ezekben a helyzetekben erősítjük a gyermek önbizalmát, önállóságát (pl. önálló evés ösztönzése) és egészséges énképét. A türelmes, a gyermekre figyelő gondozás a bizalmi kapcsolat egyik legmeghatározóbb alapkőve. A sürgetés helyett lehetőséget biztosítanak a saját megoldásra. A gondozás során pozitív visszajelzésekkel erősítik a gyermekek egészséges énképének kialakulását. A kisgyermeknevelő itt is együttműködik a gondozást segítő munkatársakkal a gyermek önállóságának támogatása érdekében.

6 A játék, mint az élet iskolája

A játék a kisgyermekkor legfontosabb és legfejlesztőbb tevékenysége, az alapprogram alapelveit követve. Természetesen nálunk is a szabad játéknak van kiemelt szerepe. A játék zavartalan folyamatát biztosítjuk, hiszen az a gyermek elemi pszichikus szüksége. A kisgyermeknevelő először utánozható mintát ad, majd játszótárssá, segítővé és kezdeményezővé válik. A játékhoz esztétikus, alakítható, fantáziát, kreativitást fejlesztő

természetes anyagokat és játékszereket igyekszünk biztosítani.

7 A kompetenciák és az örök tanulás szeretetének támogatása

Hiszünk abban, hogy a gyermekekben veleszületett kíváncsiság és tanulási vágy lakozik. Feladatunk, hogy ezt a vágyat fenntartsuk és tápláljuk. A cselekvéses tanulás keretében, a játékos felfedezés, a kreatív kísérletezés és a saját képességek felfedezése révén támogatjuk a gyermekek kognitív, affektív és szociális kompetenciáit. Célunk, hogy a gyermekek átéljék a spontán tanulás örömét, és ezzel megalapozzák az egész életen át tartó tanulás szeretetét.

A korai életévekben alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz jusson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

8 A kisgyermeknevelő, mint meghatározó személyiség és biztonságos bázis

Kisgyermeknevelőink nem csupán szakemberek, hanem a gyermekek és családok számára biztonságot adó és hiteles példaképek. Elfogadó, segítő, támogató attitűdjük modellt jelent a gyermek számára. Kiemelt fontosságúnak tartjuk a folyamatos szakmai fejlődést, az önismeret gyarapítását és az érzelmi intelligencia művelését, hiszen csak egy kiegyensúlyozott, elhivatott szakember képes a gyermekek és családjaik számára valódi támaszt nyújtani. Intézményünk lehetőséget biztosít és támogatja munkatársait továbbtanulásban, akár felsőfokú intézményben is, hogy a szerzett ismereteiket a hatékonyabb és szakszerűbb munka érdekében kamatoztatni tudják.

5 A MINI BÖLCSŐDE SZEMÉLYI ÉS TÁRGYI FELTÉTELEI

5.1 Személyi feltételek

A személyi feltételek kialakításánál elsődleges szempont a személyi állandóság biztosítása. A gyermekek bölcsődébe kerülésétől az óvodába való átmenetig a nevelést-gondozást ugyanaz a kisgyermeknevelő viszi végig.

Kisgyermeknevelő: 2 fő / csoport

Bölcsődei dajka: 1 fő / csoport

Munkánkat segíti a védőnő, és szükség szerint speciális szakemberek.

Az egyik kisgyermeknevelő a szakmai vezetői feladatokat is ellátja heti 2 órában.

Helyettesítés:

Kisgyermeknevelő távolléte (szabadság, betegállomány, egyéb váratlan esemény) esetén helyettesítését a csoportos kisgyermeknevelő látja el, így biztosítva a kisgyermekek számára az érzelmi biztonságot és a személyi állandóságot.

Bölcsődei dajka betegsége, távolléte esetén munkáját a csoportos kisgyermeknevelők végzik el, illetve szükség esetén a 2. mini bölcsődei csoport dajkája is besegít a gondozási tevékenységbe, amíg a kisgyermeknevelő egyedül van a csoportban.

Így biztosított a működés feltétele, azaz két fő mindig jelen van a csoportban a nap folyamán.

A mini bölcsődében ellátott gyerekek száma: 7-8 fő/csoport. A létszám abban az esetben emelkedhet 8 före, ha a csoportba járó valamennyi kisgyermek betöltötte a 2. életévét.

5.2 Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

- Az intézmény épületeinek elhelyezkedése

A mini-bölcsőde jól megközelíthető helyen, a falu középpontjában található. A parkolási lehetőség biztosított.

A mini-bölcsőde 1 épületből áll.

A mini bölcsőde épületében lévő helyiségek:

- bölcsődei csoportszoba (2)
- bölcsődei öltöző / átdó
- bölcsődei fürdőszoba
- bölcsődei zárt fedett terasz
- melegítő konyha
- mosogató helyiség
- felnőtt öltöző - felnőtt WC
- akadálymentesített WC
- babakocsi tároló
- raktár

A mini bölcsőde helyiségeinek kapcsolódása:

- Az öltöző és a fürdőszoba közvetlenül kapcsolódik a csoportszobához.
- A két csoportszoba tolóajtóval van elválasztva egymástól, így a közös ünnepek, hagyományok együtt történő átélése zavartalanul működhet a két csoport között.

A mini bölcsőde helyiségeinek felszereltsége:

- **csoportszoba:**

A kisgyermek életkorának, fejlettségének megfelelő bútorzattal, gondozási eszközökkel és játékokkal rendelkezik. A játékkészlet biztonsági, egészségügyi, és pedagógiai szempontból megfelelő. A csoportszobában kis konyha, és pihenő sarok van kialakítva. Környezetünk védelme szívügyünk, valljuk, hogy az erre való nevelést minél korábban kell elkezdni, ezért bölcsődénkben a keletkezett hulladékot szelektíven gyűjtjük.

- **öltöző:**

A kisgyermek váltó és otthoni ruháinak tárolására, bölcsődei öltözőszekrények állnak rendelkezésre. A törvényes képviselők tájékoztatására szolgál, az öltözőben elhelyezett faliújság.

- **fürdőszoba:**

Az előírásoknak megfelelő méretű mosdók, és WC-k állnak a kisgyermek rendelkezésére. A kisebbek részére bilik is vannak, ezek szakszerű fertőtlenítéséhez bilimosó is rendelkezésre áll a helyiségben. A törülközőtartók is a gyermek magasságához igazodnak. A gondozási műveletek biztosítására, pelenkázó, zuhanyzó, szeméttároló, szennyestartó, gyógyszereszekrény biztosított.

Dekoráció: Törekszünk az esztétikus bölcsődei környezeti kialakítására. A négy évszaknak, az ünnepeknek megfelelően, ízlésesen, mértékletesen díszítjük a helyiségeket. Gyermekeknél (szemmagasság) helyezünk el fotókat, egyszerű képeket a családról, a kedvencekről. A gyermekek által készített alkotásokat is a gyerekek számára jól látható, megérinthető magasságba tesszük.

Játsszoudvar, játszókert jellemzői, felszereltsége:

Tágas játszoudvar áll a bölcsődéseink rendelkezésére, mely két részre osztott, így kiválóan alkalmas a különféle játéktevékenységek zavartalan biztosítására. Az udvar nagy része füvesítve van, a mászókás, csúszdás játszóvárak területe gumitéglával borított.

6 AZ INTÉZMÉNYEN BELÜLI EGYÜTTMŰKÖDÉS MÓDJA

6.1 Együttműködés az óvodával

A kapcsolattartást segíti, hogy az óvoda a bölcsőde mellett található és az udvarrészek kerítéssel vannak elválasztva egymástól, így remek lehetőség ez mindkettőnknek a közvetlen kapcsolattartásra és a gyerekeknek az óvodában dolgozó felnőttekkel való ismerkedésre is.

Együtt ünnepelünk velük olyan alkalmakkor, melyek igazodnak a hozzánk járó gyermekek életkori sajátosságaihoz.

6.2 Együttműködés a szülőkkel

A családok támogatása a családban hatékonyan működő erőforrások felkutatására és ezen erőforrások eredményes működtetésére irányul. Ez a megközelítés szem előtt tartja a családi nevelése elsődlegességét, a bölcsődei ellátás családi életre való épülését. A szülőkkel való kapcsolattartásnak több fajtája van. Célszerű mindezeket párhuzamosan használni.

6.2.1 Családlátogatás

A családlátogatás célja a családdal való kapcsolatfelvétel, a gyermek otthoni környezetben történő megismerése, a gondozási - nevelési szokások megismerése. Az első családlátogatásra még a beszoktatás megkezdése előtt kerül sor. A családlátogatás arra is lehetőséget nyújt, hogy a szülő bővebben informálódjon, a bölcsődei életéről jobban megismerje a kisgyermeknevelőket, akikre gyermekét bízta. A családlátogatás fontos színtere a későbbi jó együttműködés megalapozásának.

6.2.2. Beszoktatás (adaptáció) – szülővel történő fokozatos beszoktatás

Bölcsődénkben a szülővel történő fokozatos beszoktatást és a családdal való együttműködést helyezzük előtérbe. A szülő jelenléte biztonságot ad a kisgyermeknek, és megkönnyíti az új környezethez való alkalmazkodását. A kisgyermek és a kisgyermeknevelő között fokozatosan kialakuló érzelmi kötődés segíti a gyermeket új környezetének elfogadásában, jelentősen megkönnyíti a beilleszkedést a közösségbe, csökkenti az adaptáció során fellépő negatív tüneteket.

6.2.3. Napi kapcsolattartás

A napi kapcsolattartás célja a rövid, kölcsönös informálódás a kisgyermek érzelmi állapotáról, hangulatáról, az őt érintő napi történésekről, változásokról. Az egyéni igények,

kérések megfogalmazására is ezen alkalmakkor kerül sor. Az információ átadást pozitív hangvétel jellemzi, de a negatív eseményekről is tényszerű tájékoztatás történik, a szakmai etikai szabályoknak és az időkereteknek megfelelően.

6.2.4. Egyéni beszélgetés

Az egyéni beszélgetés a kisgyermekfejlődéséről szóló részletes, kölcsönös tájékozódást vagy a hosszabb megbeszélést igénylő kérdések, nevelési problémák közös átgondolását szolgáló találkozási forma. Kezdeményezheti a szülő, a kisgyermeknevelő, a szakmai vezetéssel megbízott kisgyermeknevelő. A szakmai kompetencián túlmenő kérdésben kérhető egyéb szakember közreműködése.

6.2.5. Szülőcsoportos beszélgetések

A szülőcsoportos beszélgetések a bölcsődei nevelési évenként legalább kétféle alkalommal szervezett tematikus beszélgetések a csoportba járó kisgyermekek szüleit foglalkoztató aktuális nevelési témákról.

A csoportos beszélgetéseket a kisgyermeknevelők vezetik, a szülőkkel kialakított partneri viszonyra építve. A problémák megosztása, egymás meghallgatása segíti a szülői kompetenciaérzés megtartását. Lehetőség van az egymástól hallott helyzetkezelési módok tovább gondolására, ezáltal a saját viselkedésszereplő bővítésére. Beszélgetés során cél: minden résztvevő interakcióba kerülhessen egymással. Érezzék, hogy meg tudják fogalmazni gyermekükkel kapcsolatos problémáikat, ezek megoszthatók másokkal elítélés, megítélés nélkül. Szülessenek a beszélgetés során alternatívák az adott téma kapcsán felmerülő gondjaira, amelyből meríthetnek saját gondjaik megoldásához.

Az őszinte megnyíláshoz, kitárulkozáshoz fontos egymás jogainak, méltóságának megtartása, az ott elhangzottak megőrzése, mely a minden résztvevő általi titoktartás maradéktalan betartásával érhető el.

6.2.6. Szülői értekezlet

Bölcsődénkben szülői értekezletet nevelési év elején tartunk. A szülőket tájékoztatjuk a bölcsődei életéről, valamint a gyermekeket érintő legfontosabb tudnivalókról. A bölcsődét, vagy az adott gyermekcsoportot érintő különleges helyzetekben rendkívüli szülői értekezlet tarthatunk.

6.2.7. Indirekt kapcsolattartási formák

Az indirekt tájékoztatási formák jól kiegészítik a direkt kapcsolattartási formákat. Az írásbeli tájékoztatók, hirdetőtáblák, szórólap nyújt segítséget az információk átadására.

6.3. Külső partnerek:

A kompetenciahatárok kölcsönös tiszteletben tartásával kooperatív kapcsolatokat kell kialakítani mindazokkal a társintézményekkel és szakemberekkel, akikkel a családok kapcsolatba kerülnek/kerülhetnek, illetve akikkel a kapcsolat kialakítása a gyermek egészséges fejlődése, fejlesztése szempontjából szükséges.

- Védőnői és Háziorvosi Szolgálat
- Szobi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Pest Vármegyei Pedagógiai Szakszolgálat Szobi Tagintézménye
- Faluház
- Önkormányzat

- Helyi gazdálkodó szervezetek, vállalkozások
- Helyi újság

7 A BÖLCSŐDE GONDOZÁSI - NEVELÉSI, FEJLESZTÉSI FELADATAI

7.1. Kiemelt szakmai célok

Olyan családbarát bölcsőde működtetése:

- ahol az ellátás összhangban van a gyermekek szükségleteivel;
- ami megfelel a szülők igényeinek;
- ami képes a változó igényekhez aktívan alkalmazkodni;
- amely nyitott a felé megnyilvánuló igényekre, kész azok elfogadására, az önképzésre;
- ahol az alkalmazottak naprakész tudással rendelkeznek, szakképzettségük szintje folyamatosan emelkedik;
- ahol kiegyensúlyozott a kapcsolattartás a környékbeli társintézményekkel;
- amely képes a megszerzett tudását, tapasztalatokat alkalmazni, jógyakorlatok ápolása, továbbgondolása.

7.2. Családok támogatása

A korábban és napjainkban is tapasztalható gazdasági válság sok család megélhetésére, anyagi helyzetére hat negatívan, ebben az időszakban fokozódik a felelősségünk abban, hogy észrevegyük, illetve lehetőségeinkhez képest segítsük a rászoruló családokat. Fontos a családok támogatása, illetve az anyák munka világába való visszailleszkedésének megsegítése. Segítő kezet nyújtunk azoknak, akik tanulmányokat folytatnak, vagy éppen át képzik magukat a megváltozott munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban. Fontos a nevelés, gondozás magas színvonala a bölcsődében, hiszen ez az első lépcsőfok az intézményes keretek közötti szocializáció felé és megalapozza a jövő generációja társadalmi beilleszkedését. A hazai munkaerőpiacon a nők elhelyezkedési esélye számos tényezőtől függ. Az intézmény jellege és a minőségi munka fenntartása segíti az anyukákat, hiszen ők is nyugodtan dolgoznak, ha a gyermekeiket magas színvonalon működő intézményben tudhatják.

7.3. Egészségvédelem az egészséges életmód megalapozása

Az egészségügyi problémák megelőzésére a leghatásosabb prevenció, a kisgyermek kortól kezdődő tudatos egészségre való nevelés. Az alapvető készségek elsajátítása közben, rögzülnek az egészséges életmódhoz szükséges szokások.

Az egészségnevelés szerepe a bölcsődében, a környezethez való alkalmazkodás, és az alapvető kultúrhigiénés szokások kialakulásának segítése. Az egészséges életmód megalapozásához, a testi-lelki harmónia kialakulását és megőrzését szolgáló napirend nyújt segítséget.

Az egészségnevelés lehetőségei a napirenden belül:

- **étkezés**

A bölcsődékre nagy felelősség hárul, a gyermekek egészséges táplálkozási szokásainak a kialakításában. Az evést az első két életév alatt tanuljuk meg, és ezekre a gyermekkori

alapokra épülnek fel a felnőtt táplálkozási szokásai, amelyekben az egyéni tapasztalatok, a családi és a társadalmi befolyások, a szocializáció, a gazdaság hatásai érvényesülnek.

- **mosakodás, szobatisztaságra nevelés**

A kisgyermek napirendjében minden étkezés előtt és után, komfort szükségleteinek kielégítése után szerepel a kézmosás. Már csecsemőkorától szoktassuk hozzá, hogy kézmosás nélkül ne egyen, bilizés után mindig mosson kezet. Így 2,5-3 éves korára megszokja, és társait, de még a felnőtteket is figyelmezteti a kézmosásra.

Ha a szobatisztaságra nevelés rendszere nem túl merev és a szeretett felnőtt elismeréssel, türelemmel segíti a gyermeket az elhatározásában, akkor a gyermek önálló elhatározása alapján válik megbízhatóan szobatisztává.

- **öltözködés**

Az öltöztetés, öltözködés olyan gondozási tevékenység, melynek fő szerepe az időjárás viszonyosságai, és a külső hőmérséklet ingadozásai elleni védelem.

Az öltöztetéssel a gyermek higiénés érzékét is fejleszthetjük. Ha már csecsemő kora óta arra szoktatjuk, hogy a piszkos ruhát tisztára kell cserélni, igényelni fogja a tiszta, rendes ruhát.

- **alvás, pihenés**

A gyermekek zavartalan fejlődésének egyik alapfeltétele, az életkorának megfelelő tartalmú pihenés, alvás! Az alvás a központi idegrendszer pihenő állapota. A nyugodt alváshoz a legtöbb gyermeknek szüksége van egy olyan „szeretett” tárgyra, mely biztonságot nyújt a számára.

Az a gyermek, aki eleget alszik napközben kiegyensúlyozott, jól fejlődik. Az, amelyik keveset, kimerült, ingerlékeny.

- **levegőzés**

A kisgyermek számára a világosság, a levegő, és a napfény éppen olyan fontos, mint a táplálék. Az élet nélkülözhetetlen eleme.

A levegőztetés előnyei:

- A hőmérséklet ingadozása, a légmozgás és a légző-, és keringési rendszer élénkebbé válása egészségmegőrző hatású.
- A levegőztetés a fejlődésre jótékonyan hat, és a fertőzések ellen védő funkciót tölt be, erősíti az immunrendszert.
- A friss levegő nyugtatólag hat a gyermekekre.

Kisgyermekkorban gyakoriak a légúti megbetegedések, intézményben gondozott gyermekek esetében fokozottabban. Ha a gyermekek napjuk nagy részét a szobában töltik, saját kilehelt kórokozóikat lélegzik vissza. A szabad levegőn tartózkodás során, friss kórokozó mentes levegő áramolhat légzőszerveikbe.

- **játék**

A játék örömet szerző tevékenység. A játék fejleszti a gondolkodást, a gyermek képzelete gazdagodik.

Sokat tehet a kisgyermeknevelő a társas kapcsolatok pozitív irányba terelésével, a jó hangulat megteremtéséért. Fontos az egymás iránti érdeklődés, figyelem és tapintat fejlesztése, más játékának tiszteletben tartatása.

- **mozgás**

Csecsemő és kisgyermekkorban alakulnak ki a mozgás alapvető formái. A mozgásigény fejlődési szakaszonként változó, ezért bölcsődében különösen nagy jelentősége van az

önkéntességnek. Fontos hogy a kisgyermek adottságaihoz igazodó mozgáslehetőségeket kapjon. A bölcsődés korú gyermekek számára a mozgás belső igény, amit felszabadultan végeznek. Mozgásigényük változó, de a mindennapi mozgás nélkülözhetetlen számukra. A bölcsődéskor az örökmozgó életmód időszaka. Természetesen vannak olyanok, akiket jobban kell ösztönözni, de a gyermekek többsége magától is keresi a mozgás minden formáját. A szülők és a kisgyermeknevelők feladata az, hogy megteremtsék a lehetőséget a mozgásra, hagyják kibontakozni a gyermekben rejlő aktivitást, és szükség esetén bátorítsák őket. A felnőtteknek nagy felelősségük van ebben, a gyermek egészséges fejlődése szempontjából. A mozgásszegény életmód elhízáshoz, ortopédiai problémák kialakulásához vezet, és hátráltatja az idegrendszer fejlődését.

7.4. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

- Derűs légkör biztosítása, a bölcsődébe kerüléssel járó nehézségek lehetőség szerinti megelőzése, ill. csökkentése, a gyermekek segítése az esetlegesen átélt nehézségeik feldolgozásában.
- A kisgyermeknevelő - kisgyermek között szeretetteljes, érzelmi biztonságot jelentő kapcsolat kialakulásának segítése.
- Az egyéni szükségletek kielégítése a csoportban, konfliktushelyzetében az én tudat egészséges fejlődésének segítése.
- A bizalmon és elfogadáson alapuló társas kapcsolatok alakulásának, az együttélés szabályai elfogadásának, a másik iránti nyitottság, empátia és tolerancia fejlődésének segítése.
- Lehetőségteremtés a kisgyermeknevelővel és/vagy a társakkal közös élmények szerzésére az én érvényesítés és a tolerancia egyensúlyának irányába befolyásolva a gyermek fejlődését.
- A kommunikatív képességek fejlődésének segítése a kommunikációs kedv felébresztésével és fenntartásával (meghallgatás, figyelem, kérdések megválaszolása).
- A nehezebben szocializálható, lassabban fejlődő, érzékszervi és/vagy mozgássérült, a sajátos nevelési igényű, a hátrányos helyzetű, az elhanyagolt gyermekek nevelésgondozása speciális törődéssel, szükség esetén más szakemberek bevonásával.

7.5. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

- az érdeklődés kialakulásának, fennmaradásának, erősödésének, az érdeklődési kör bővülésének segítése,
- a gyermek életkorának, érdeklődésének megfelelő tevékenységek lehetőségének biztosítása,
- a gyermek igényeihez igazodó közös tevékenység során élmények, viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása,
- az önálló aktivitás és a kreativitás támogatása,
- az önálló véleményalkotásra, a döntésre, a választásra való képessé válás elősegítése,
- ismeretnyújtás, a tájékozódásnak, a tapasztalatok és élmények feldolgozásának segítése,

- a gyermek tevékenységének támogató-bátorító odafigyeléssel kísérése, megerősítése, az önkifejezés lehetőségeinek megteremtése az egyes helyzetekben.

7.6. A bölcsődei nevelés főbb helyzetei

Alapvető szempont, hogy a bölcsődei élet a kisgyermek számára élményt nyújtó, részvétellel motiváló, közvetlen megismerési tapasztalatokat biztosító legyen. Valamennyi tevékenység, élethelyzet alakításának módszertani alapja az egyéni bánásmód érvényesítése, a gyermek pozitív önállósági törekvéseinek, önértékelésének erősítése.

• Tanulás

A teljesítményelváráshoz kötött, erőltetett ismeretgyarapításnak a bölcsődei ellátást nyújtó intézményben nincs helye. A bölcsődei nevelés területén a tanulás fogalmát a lehető legtágabban értelmezzük. Tanulás, minden olyan tapasztalat, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik.

A tanulás legfontosabb irányítója a személyes kíváncsiság, az érdeklődés.

A kisgyermekkor tanulás színterei a természetes élethelyzetek: a gondozás és a játék, a felnőttel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő / gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokáskialakítás. A kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartania, hogy náluk más jellegű és hosszabb időt vesz igénybe a tanulási folyamat.

A beszéd a kisgyermekkor tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek-gyermek interakciók.

• Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek maradéktalan kielégítése.

A személyes és a szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan vehessen részt a gondozási helyzetekben, lehetősége legyen úgy próbálkozni, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. A gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárási vágy. Lényeges, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre, mivel az egyes mozzanatok megtanulása gyakorlást igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására.

A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát.

• Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, ami segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi, értelmi, érzelmi és szociális fejlődést. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek (megfelelő hangulat, hely, idő, eszközök) biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A kisgyermeknevelő a gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, esetenként mintát nyújt, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a

társas kapcsolatok alakulására. A kisgyermeknevelővel, a többi gyermekkel való együttlét örömforrása a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését.

- **Mozgás**

A csecsemő- és kisgyermekkor az alapvető mozgásformák kialakulásának és fejlődésének időszaka. A kisgyermek mozgásigénye rendkívül nagy, számukra örömforrás a mozgás, ezért a csoportszobában és az udvaron is biztosítani kell a minél nagyobb mozgásteret, és a különféle mozgásfejlesztő játékokat. A játékeszközökkel szemben elvárás, hogy felkeltsék az érdeklődést, fenntartsák a mozgásaktivitást és használatuk biztonságos legyen.

Biztosítani kell a környezet balesetmentességét és a veszélyforrások kiküszöbölését. Csecsemőknek olyan játszóhelyet kell biztosítani, amely védett, de elegendő hely áll rendelkezésre, például: hempergő, elkerített szobasarok.

A nagymozgásos játékokra a szabadban, az udvaron és a teraszon több lehetőség nyílik, mint a szobában.

Minél változatosabb mozgásra van lehetősége a kisgyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban.

A mozgásfejlesztő eszközök használata során a kisgyermek szabadon próbálhatja, végezheti az egyes mozgásformákat, fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik a mozgásuk. Az önállósági törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel lehetőséget ad a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására.

- **Mondóka, ének**

A bölcsődénkben sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése (bárány, tyúkok, libák a szomszédos kertekben, járművek hangjai) a kisgyermeknevelő ének-, és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmusos szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés.

A kisgyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbbélését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket kelt, örömelményt, érzelmi biztonságot ad a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs, barátságos légkör megteremtéséhez.

Bölcsődénkben végzett zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a kisgyermek további zenei fejlődésére.

- **Vers, mese**

„Tévedés azt hinni, hogy az olvasóvá nevelés az iskolában vagy az óvodában kezdődik. Aki mese-, és beszélgetéshiánnyal érkezik az oviba, abból majdnem bizonyosan nem-olvasó gyerek, nem-olvasó felnőtt lesz. Az olvasóvá nevelés első számú felelőse tehát maga a szülő, aki elsősorban nem azzal segítheti a folyamatot, hogy példát mutat az olvasás és a könyvek szeretetével, tiszteletével, hanem azzal, hogy mesél.” (Boldizsár Ildikó)

A vers, mese nagy hatással van a kisgyermek érzelmi és értelmi fejlődésére (ezen belül a beszéd, a gondolkodás, az emlékezet és a képzelet fejlődésére), valamint a szociális

fejlődésre. A versnek elsősorban a ritmusa, a mesének pedig a tartalma hat az érzelmeken keresztül a személyiségre. A verselés, mesélés, képeskönyv-nézegetés bensőséges kommunikációs helyzet, így egyszerre feltétele és eredménye a kisgyermek alapvető érzelmi biztonságának. A gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. A közös mesélés élménye segíti az aktív szókincs kialakulását és a világról való ismeretek megszerzését. A helyzetek alakítását, alakulását a gyermekek pillanatnyi érzelmi állapota és ebből fakadó igényei befolyásolják elsősorban.

- **Alkotó tevékenységek**

Az öröm forrása maga a tevékenység nem pedig annak eredménye. A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartása.

A kisgyermek alkotásának elismerésével és megbecsülésével a kisgyermeknevelő segíti az alkotó tevékenységek iránti érdeklődés fenntartását és az alkotásból fakadó öröm személyiségfejlődésre gyakorolt pozitív hatásainak érvényesülését. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődében: nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyúrás, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés.

- **Egyéb tevékenységek**

Ezek a tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet aktív megismeréséhez, az egymásról és a környezetről való gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. babafürdetés, viráglocsolás, őszi falevelek gereblyézése, karácsonyi süteményszagztatás, gyümölcssaláta készítése stb.). Az öröm forrásai az „én csinálom” élményének, az együtteségnek, a közös munkálkodásnak és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése. A kisgyermek bármikor bekapcsolódhatnak és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. Ezek a helyzetek lehetőséget nyújtanak az együttműködésre, a feladatok megosztására, ok-okozati összefüggések felfedezésére, megértésére.

7.7. A bölcsődei nevelés megvalósításának sajátos feltételei

- **„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer**

A kisgyermeknevelő a bölcsődei nevelés szakembere, aki személyiségével, nevelői attitűdjével mintát jelent a családok és a gyermekek számára egyaránt.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A „saját kisgyermeknevelő” szoktatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Ő kíséri figyelemmel a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért.

A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem jut minden gyermekre, számon lehet tartani a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

- **Gyermekecsoportok szervezése**

A bölcsődei ellátást nyújtó intézményben a gyermekecsoport létszáma jogszabály által meghatározott. Az előírtnál magasabb csoportlétszám nem fogadható el, mivel a minőségi bölcsődei nevelést az életkornak és a sajátos igényeknek megfelelő felnőtt-kisgyermek arány garantálja.

A gyermekek a bölcsődébe járás teljes időtartama alatt ugyanabba a gyermekecsoportba

járnak. Intézményünkben két csoport kialakítására van lehetőség, a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése (kor) nem könnyű feladat.

- Tárgyi feltételek

A kisgyermeket körülvevő tárgyi környezetet - a bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, szolgáltató épületét, játszóudvarát és egyéb helyiségeit -, a jogszabályi és szakmai előírások, a csoportokba járó kisgyermekek létszáma, életkora, igényei alapján úgy kell kialakítani, hogy az biztonságos legyen és a bölcsődei nevelés megvalósítását szolgálja.

- Napirend

A jól szervezett, folyamatos, ugyanakkor rugalmas napirend a kisgyermekek igényeinek, szükségleteinek kielégítését, a nyugodt, kiszámítható, folyamatos gondozás feltételeit, annak megvalósítását biztosítja, megteremtve a biztonságérzetet, a kiszámíthatóságot, az aktivitás és az önállósodás lehetőségét. A napirenden belül az egyes kisgyermek igényeit úgy kell kielégíteni, hogy közben a csoport életében is áttekinthető rendszer legyen, a gyermekek tájékozódhassanak a várható eseményekről, kiiktatódjon a felesleges várakozási idő. Ez egyben a csoport belső nyugalma is biztosítja.

A napirend függ a gyermekcsoport életkori összetételétől, fejlettségétől, szükségleteitől, de befolyásolja azt az évszakok, az időjárás, a csoportlétszám és egyéb tényezők is. A napirend kialakításának további feltételei a személyi állandóság („saját kisgyermeknevelő”- rendszer), a tárgyi feltételek, a jó munkaszervezés, a bölcsődei dajkával való összehangolt munka, a kisgyermekek otthoni életének, életritmusának lehetőség szerinti figyelembevétele.

Napirend általános jellemzői

Időkeret	Tevékenység
6:30-8:00	A gyermekek kézmosást követően érkeznek. Szabad játék a szobában.
8:00-8:30	Reggeli, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása.
8:30-9:30	Szabad játéktevékenység a szobában, szükség szerint fürdőszoba használat. Kisgyermeknevelő által kínált játéklehetőségek, kezdeményezések.
9:30-9:50	Tízórai
9:50-10:55	Levegőztetésre alkalmas idő esetén, gondozási sorrendben készülődés az udvarra, szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Rossz idő esetén játék a szobában vagy a fedett teraszon.
10:55-11:30	Udvarról bejövetel, vetkőzés, fürdőszoba használat. Szabad játék a szobában.
11:30-12:10	Ebéd, étkezés után szájöblítés, szükség szerinti fürdőszoba használat, vetkőzés.
12:10-14:15	Alvás, pihenés
14:15-14:50	Ébredési sorrendben, illetve szükség szerinti fürdőszoba használat, öltözködés. Szabad játék a szobában.
14:50-15:20	Uzsonna, az étkezést befejező gyermekek számára játéktevékenység biztosítása
15:20-16:00	Szabad játék a szobában vagy az udvaron, az időjárás függvényében. Szülők érkezését követően távozás.

7.8. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása

A jogalkotó szándéka, hogy a sajátos nevelési igényű kisgyermekek minél korábban bekerüljenek a napközbeni ellátásba függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsődében biztosítják (szakértői vélemény alapján) számukra, avagy nem. A cél elsősorban az, hogy minél több sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, tehát minden gyermek számára biztosítani szükséges az esélyegyenlőség lehetőségét. A segítségnyújtás tehát azt is feltételezi, hogy a gyermeknek napközben a bölcsődében biztosítják az ellátást, ugyanakkor a fejlesztést egy más intézmény biztosítja. A bölcsődében a sajátos nevelési igényű kisgyermekek egészséges közösségbe való integrálása önmagában is fejlesztő hatással bír. Az intézményben integráltan neveljük- gondozzuk a gyermekeket. A sajátos nevelési igényű kisgyermeket is ellátó bölcsődei csoportba legfeljebb 5 kisgyermek nevelhető gondozható.

A gyermekek napközbeni ellátásában fokozott figyelmet fordítunk az ilyen gyermekeket nevelő családok segítésére. Mindezekkel segítjük az egyenlő esélyekhez jutást, a társadalmi beilleszkedést.

7.9. Az alapellátáson túli családtámogató szolgáltatások bemutatása

Az alapellátáson kívül nem áll módunkban más szolgáltatást nyújtani a mini bölcsődénkben.

8 Hagyományok, ünnepek, rendezvények a bölcsődében

Programok

Az ellátás minőségének fenntartása, a bölcsődénk jó hírének kialakítása, megőrzése elsődleges célunk, amelynek egyik fontos módja, hogy évszakhoz, ünnepkörhöz kapcsolódóan különböző programokat szervezünk a gyermekeknek, családoknak (lásd: éves terv) Időpontja tervezett, mindenki számára ismert. Faliújságon és emlékeztető cédulákkal hívjuk fel rá a szülők figyelmét.

A programok lebonyolításához elegendő időt, eszközt és helyet biztosítunk. A programok gyakoriságukban, témájukban a helyi adottságokhoz, igényekhez, szükségletekhez igazodnak. A szülőket bevonjuk a közös programok szervezésébe, megvalósításába. A család–bölcsőde programokkal a család minél szélesebb rétegét szólítjuk meg.

Ünnepek és egyéb rendezvények:

Zárt körben megünnepeljük:

- Mikulás (december)
- karácsony (december)
- húsvét (március/április)
- gyermeknap (június)
- gyermekek születés-, és névnapját.

- *A szülővel való kapcsolattartás szempontjából jelentős:*

- nyílt nap (március)
- szülők, nagyszülők napja (május)
- bölcsődei búcsúztató

9 AZ ELLÁTÁS IGÉNYBEVÉTELÉNEK MÓDJA

A bölcsődei ellátás igénybevételének lehetősége egész évben folyamatos. Bölcsődei nevelésre, gondozásra jogosult az a három éven aluli kisgyermek, akinek a törvényes képviselője:

- munkavégzése,
- munkaerő - piaci képzésben való részvétele,
- felsőoktatási intézmény nappali tagozatán hallgatói jogviszonnyal rendelkező,
- orvos által igazolt betegsége,
- vagy egyéb ok miatt a gyermek nappali ellátását biztosítani nem tudja.
- A bölcsődei felvételt a törvényes képviselő kérheti a saját elhatározásából, illetve a törvényes képviselő hozzájárulásával a bölcsődei felvételt kezdeményezheti a:
- védőnő,
- házi gyermekorvos,
- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat,
- Gyámhivatal.
- A bölcsődei felvételi kérelmek benyújtására minden év áprilisában előre meghirdetett napokon - továbbá az év folyamán folyamatosan van lehetőség, amennyiben van üres férőhely.
- A bölcsődei felvételnél - az alábbi sorrendben - előnyt élvez különösen az a kisgyermek:
- aki rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermek,
- akit egyedülálló szülője nevel,
- akinek szülője orvosiilag igazolt betegsége miatt az ellátást biztosítani nem vagy csak részben tudja.

A sorrendiség figyelembe vétele nélkül a kisgyermek bölcsődei ellátását biztosítani kell, ha a gyámhatóság védelembe vételt rendelt el és kötelezte a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a kisgyermek napközbeni ellátását.

Felvételi kérelemhez az alábbi dokumentumok csatolása szükséges:

- lakcímkártya bemutatásra
- táj kártya bemutatásra
- munkáltatói igazolás,
- iskolalátogatási igazolás (tanulói jogviszony esetén),
- betegség esetén orvosi igazolás,
- Rendszeres Gyermekvédelmi Kedvezményről szóló Határozat, (igény esetén)
- 3 vagy több gyermek esetén Magyar Államkincstártól igazolás.
- A szolgáltatás nyújtás megkezdése előtt az Intézmény vezetője **Megállapodást** köt a törvényes képviselővel.
- A Megállapodás főbb elemei:
- törvényes képviselők és a gyermek adatai,

- szolgáltatás formája, módja,
- szolgáltatás kezdete, illetve várható vég dátuma,
- fizetendő étkezési, gondozási díj mértéke.

Az intézmény megismerése

Beiratkozás előtt bölcsődénkben nyílt napot tartunk. Ilyenkor az érdeklődő családok eljöhetnek gyermekükkel, hogy megnézzék, megismerhessék a bölcsődei életet. A bölcsődei élet alapvető fontosságú tevékenységeit, a gondozás - nevelést módjukban áll majd közvetlenül is megismerni. Így lesz fogalmuk a későbbiekben az intézményről az ott folyó munka egy részéről, ha gyermeküket szeretnék bölcsődébe íratni.

Rövid írásos ismertetőt is adunk a szülőknek, érdeklődőknek, a bölcsődei felvétellel és a szolgáltatásainkkal kapcsolatban. Ezeket otthonukban többször is elolvashatják, összevethetik a látottakkal.

Nyílt nap alkalmával a kisgyermeknevelők bemutatják a szülőknek, érdeklődőknek a csoportokat, az egyéb helyiségeket, a játékeszközöket. Elmondják a bölcsődei szokásokat, röviden ismertetik a napirendet, közös játszásra hívják a vállalkozó gyerekeket és szülőket. Akinek kedve van, hallgathat mesét is, mert a nyílt nap programjában többféle tevékenység is szerepel, szabadon lehet választani közülük.

10 A SZOLGÁLTATÁSRÓL SZÓLÓ TÁJÉKOZTATÁS

10.1 A házirend tartalma és szerepe

A házirend célja a különböző szabályokban megfogalmazott jogok, kötelességek érvényesülésének helyi gyakorlata, az intézmény saját működésének belső szabályozója.

A házirendet, a dolgozók és a szülők részére hozzáférhető helyen ki kell függeszteni.

10.2 A tájékoztatás módjai

A kapcsolattartásnak, tájékoztatásnak több formája van, egyéni kapcsolattartási formák, beszélgetés érkezéskor és hazamenetelkor. Írásbeli tájékoztatók, családi (üzenő) füzet, faliújság, szórólap, közösségi oldalakon való megjelenések lehetőséget adnak az ismeretterjesztésre.

Faliújságon tájékoztatjuk a szülőket az általános, minden családot érintő aktuális programokról, változásokról, fontos tudnivalókról. Itt kerül elhelyezésre a házirend, a heti étlap, a nevelési év rendje, és minden egyéb információ, ami a gyermekek ellátását érinti és segíti az intézményben.

A kisgyermeknevelő által vezetett szakmai dokumentumok:

- Csoportnapló
- Bölcsődei kisgyermek fejlődési dokumentáció:
- Bölcsődei törzslap
- Fejlődési napló
- Családi füzet
- Kisgyermek fejlődésének összefoglalása
 - 1 éves korig havonta, majd negyedévente rögzíti a kisgyermeknevelő a megfigyeléseit
 - A havi/negyedéves összefoglalás meghatározott szempontok szerint történik: testi

képességek, mozgás, érzelmi megnyilvánulások, értelmi képességek, játék, szociális készségek.

Kisgyermeknevelők dokumentációs feladatai

A kisgyermeknevelői dokumentáció vezetését a „Módszertani Útmutató a kisgyermeknevelői dokumentáció vezetéséről bölcsődék, mini bölcsődék részére” határozza meg.

A bölcsődében/mini bölcsődében a kisgyermeknevelő a gyermekek fejlődésének nyomon követése, a fejlődési folyamatok alakulásáról való tájékozódás és tájékoztatás céljából a gyermekekről egyéni dokumentációt:

- bölcsődei törzslapot,
- üzenő füzetet,
- és fejlődési naplót vezet.

A dokumentáció vezetése az abban szereplő adatok, információk felhasználása a gyermekről való lehető legmagasabb színvonalú gondoskodás biztosítása, a gyermekek fejlődésének segítése, a hátrányos helyzetű gyermekek esetében a hátrányoknak és következményeiknek enyhítése érdekében történik. A dokumentáció semmiféleképpen sem a gyermekek minősítését szolgálja.

A dokumentáció vezetésénél fontos szempontok:

- a tárgyyszerűség (objektivitás),
- a hitelesség,
- az árnyaltság,
- a rendszeresség,
- és a folyamatosság.

A dokumentáció vezetésénél és őrzésénél a személyiségi jogokat, valamint az adatvédelmi szabályokat figyelembe kell venni.

- **Bölcsődei törzslap** a gyermek adatainak, egészségi és szomatikus állapotának rögzítésére szolgáló dokumentum. Vezetése során a bölcsődei szakemberek képet kapnak a gyermek egészségi állapotáról, a bölcsődébe kerülés előtti időszakokra vonatkozóan (születésének körülményei, fejlődésének specifikumai, esetleges kórképek), majd végig követik a testi fejlődést, valamint rögzítik a hiányzások tényét és annak okát (pl. betegség, szabadság), az esetleges baleseti sérüléseket a bölcsődébe járás időszakában.
- Az **üzenő füzet** célja a szülők, illetve a kisgyermeknevelő kölcsönös tájékoztatása. Tartalmazza a gyermek és a szülők adatait, elérhetőségeit, gyógyszer- és ételérzékenységet. A napi rendkívüli eseményekről (baleset, megbetegedés, új viselkedés megjelenése) a kisgyermeknevelő az üzenő füzetbe rögzíti a tapasztalatait. Abban az esetben fontos a napi írásbeli tájékoztatás a kisgyermeknevelő részéről, ha a gyermek szülei az adott napon nincs lehetősége a személyes találkozásra. A tájékoztatásnak

ez a formája csak részben pótolja a személyes, közvetlen kapcsolatot, a napi interakciós helyzetekre módot kell találni. Az üzenő füzetbe kerülő rendszeres bejegyzések a gyermek fejlődéséről, a kisgyermeknevelő szakmai munkájáról, módszereiről, empátiás készségéről is tájékoztatást adnak a szülőknek. A kölcsönös tájékoztatás hozzájárul a szülő és a kisgyermeknevelő közötti jó kapcsolathoz, a bizalom kialakulásához, a családi és a bölcsődei nevelés összehangolásához.

- A **fejlődési napló** a kisgyermek személyiségfejlődését, képességrendszerének kibontakozását követi nyomon. Célja az, hogy a kisgyermeknevelő lássa a gyermek önmagához képest történő fejlődését, a változások ütemét és irányát, hiszen az egyéni bánásmód elengedhetetlen feltétele a széles körű gyermekismeret. A fejlődési napló akkor tölti be szerepét igazán, ha a családokkal történő együttműködés folyamatos és rendszeres. Ezért is fontos az, hogy a gyermekekről készített feljegyzésekről a szülők is kapjanak tájékoztatást.

A **bölcsődei csoportnapló** kötelezően használatos dokumentum, amely fontos információkat tartalmaz a gyermekek testi-, lelki-, szociális fejlődéséről. Tartalmazza a mindennapok fontosabb eseményeit az egyes gyermekekre és a csoport egészére vonatkozólag. Segíti az információcserét a kisgyermeknevelők között, segíti a csoportban zajló pedagógiai munka tervezését és értékelését, valamint támpontot ad a gyermekekről vezetett fejlődési napló vezetéséhez.

A csoportnapló egy olyan napi szinten elérhető dokumentáció, amiben könnyen hozzáférhetők a legfontosabb információk a csoport egészéről és a gyerekekről.

A jól vezetett csoportnapló tájékoztatást ad az adott nevelési évben történt eseményekről, képet ad a szakmai munka minőségéről, a szakmai program megvalósulásáról. Vezetése elősegíti a következő nevelési év szakmai munkájának tervezését, szervezését, ellenőrzését és értékelését.

11 AZ IGÉNYBE VEVŐK ÉS A SZEMÉLYES GONDOSKODÁST VÉGZŐK JOGAI

A gyermekek jogi védelme minden olyan természetes és jogi személy kötelessége, aki a gyermekek nevelésével foglalkozik.

11.1 A bölcsődei ellátást igénybe vevő törvényes képviselők jogai és kötelességei

- megismerje a bölcsődei nevelés- gondozás elveit és a szakmai munkát,
- a gyermeke ellátásáról tájékoztatást kapjon,
- irat betekintési jog,
- tájékoztatási jog,
- véleménynyilvánítási jog,
- megválasztja azt az intézményt, melynek szolgáltatását igénybe veszi,
- tanácsot, tájékoztatást kérjen és kapjon a kisgyermeknevelőtől,
- bölcsőde működését illetően véleményt mondjon és javaslatot tegyen,
- megismerje a gyermekek ellátásával kapcsolatos dokumentumokat,
- a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel együtt működjön,
- a térítési díjat időben rendezze,

- a házirendet betartsa.

11.2 A gyermeknek joga van

- hogy szeressék őket,
- a fejlődéséhez szükséges feltételek biztosítva legyenek,
- szakember segítse fejlődésüket,
- lehetőségük legyen a játékhoz, a tapasztalatszerzéshez,
- veszélyhelyzetben azonnal segítséget kapjanak,
- rendszeres egészségügyi felügyeletben részesüljenek,
- rossz szociális helyzetben is minden segítséget megkaphassanak,
- állandóságot, érzelmi biztonságot nyújtó teljes körű ellátásban részesüljön,
- segítséget kapjon a személyisége kibontakoztatásához,
- emberi méltósághoz való jog,
- nemzeti, etnikai, vallási hovatartozás kapcsán történő megkülönböztetéstől mentes gondozásban való részvétel.

Az ellátást igénybe vevőket megilleti:

- alkotmányos jogok tiszteletben tartása,
- személyi adatok védelme és titokkezelés,
- Az ellátott jogi képviselő segítése jogaik gyakorlásában, esetleg felmerülő panaszaik kivizsgálásában.

11.3 A kisgyermeknevelő joga, hogy

- a munkájával kapcsolatos információkhoz hozzájusson,
- a munkájával, a szakmával kapcsolatban véleményt nyilvánítson,
- személyét megbecsüljék, emberi méltóságát, személyiségi jogait tiszteletben tartsák,
- tevékenységét értékeljék és elismerjék,
- munkája során a gyermekek érdekeit tartsa elsődlegesnek, de ez nem sértheti egyéni, magánéleti, állampolgári érdekeit, jogait,
- munkájához, szakmai fejlődéséhez segítséget kérjen és kapjon,
- a csoportjába tartozó gyermekek törvényes képviselőivel rendszeresen kapcsolatot tartson,
- munkája során védelemre jogosult, a vele szembeni jogsértő vagy etikátlan bánásmóddal szemben a vele szemben felmerült panasz esetén meghallgassák.

11.4 A kisgyermeknevelő kötelessége, hogy:

- munkahelyén munkaköri feladatának ellátására képes állapotban, öltözképpen jelenjen meg, a munkaköri leírásnak és a vezetői utasításnak megfelelően, önállóan végezze feladatait,
- a gyermekek, törvényes képviselők, munkatársak személyiségi jogait tiszteletben tartsa, a birtokába jutott információt ennek megfelelően kezelje (titoktartás),
- példamutató magatartással és szakmai tudásával védje hivatása, munkahelye jó hírnevét teljesítse a családi szocializáció mulasztásából rá háruló korrekciós funkciót,
- szakmai kompetenciája határait betartva lássa el feladatait,
- rendszeresen megújítsa szakmai ismereteit,
- munkáját a szakmai és etikai elvek figyelembevételével, mindenkor legjobb tudása szerint végezze.

12 FOLYAMATOS SZAKMAI FELKÉSZÜLTSG BIZTOSÍTÁSA

A kisgyermeknevelők kötelessége, a Magyar Bölcsődék Egyesületébe belépni, így naprakész információkhoz juthatnak, az aktuális továbbképzésekről.

2016. január 1-jétől pedagógus életpálya kiterjesztése a bölcsődei szakdolgozóra, szakképesítése mellett felsőfokú végzettség megszerzésének biztosítása.

A személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló 9/2000. (VIII.4.) SzCsM rendelet alapján kell az alkalmazottaknak pontszerzési kötelezettséget teljesíteni. Bölcsődénk szakdolgozói részt vesznek a szakmai fejlődésüket, mindennapi munkájukat segítő képzéseken, továbbképzésen (szakmai műhely, tanfolyam, konferencia). A kötelező továbbképzések tervezése az előre meghatározott továbbképzési terv alapján történik. A továbbképzések témáinak kiválasztásánál lehetőséget biztosítunk a kisgyermeknevelő érdeklődési körének megfelelően.

Záradék:

A Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini- Bölcsőde Szakmai programját Márianosztra
Község Önkormányzat képviselő-testületeszámú határozatával
elfogadta.

Mellékletek: 1. számú melléklet

MEGÁLLAPODÁS

Mini- Bölcsődei ellátás igénybevételeiről

amely létrejött egyrészről a Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini- Bölcsőde (cím:2629 Márianosztra, Rákóczi út .), mint ellátást nyújtó intézmény, képviseli: Leskóné Zádor Gabriella főigazgató,
másrészről

Szülő/ törvényes képviselő adatai:

név:
születési név:
születési hely, idő:
anyja neve:
lakcím:
tartózkodási hely:

mint ellátást igénylő szülő/ törvényes képviselő között, gyermeke mini bölcsődei ellátása érdekében az alábbi feltételek szerint:

Gyermek adatai:

név:
anyja neve:
születési hely, idő:
állampolgársága:
lakcím:
tartózkodási hely:

Intézményünk a bölcsődei ellátástnapjától kezdődően,

* határozatlan időtartamra: jogosultsági feltételek megszűnéséig

* határozott időre:.....-ig biztosítja.

A bölcsődei nevelési év szeptember elsejétől a következő év augusztus 31-ig tart.

1997. évi XXXI. törvény 42/A § alapján a bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható.

a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,
b) a sajátos nevelési igényű gyermek, valamint a korai fejlesztésre és gondozásra jogosult gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,

c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét

ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,

cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

(2) Ha a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

(3) A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

(4) Meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki orvosi szakvélemény alapján egészségi állapota miatt bölcsődében nem gondozható.

Igénybevétel módja: önkéntes javasolt (védőnő, gyermekorvos, gyermekjóléti szolgálat, gyámügy)

A Márianosztrai Kistücsök Óvoda és Mini-Bölcsőde **nyitva tartási ideje** munkanapokon **reggel 06:30 órától – délután 16:00 óráig tart.**

Az intézmény a vonatkozó jogszabályi előírásoknak megfelelő ellátásokat nyújtja.

A bölcsődei ellátás keretében az intézmény biztosítja a gyermek számára:

- szakszerű gondozás-nevelés, testi-lelki szükségletek kielégítését, fejlődését, a szocializáció segítségét,
- napi négyeszeri étkezés (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna)
- a fejlődéshez szükséges egészséges és biztonságos környezet,
- egészségvédelmet, egészségnevelést, higiénés szokások kialakulásának segítségét,
- állandóságot, egyéni bánásmódot,
- megfelelő időt a szabadban való játékhoz,
- az egyéni ruhanemű kivételével a textíliával történő ellátást,
- személyes higiéné feltételeinek biztosítását,
- korcsoportnak megfelelő játékeszközöket,
- óvodai életre való felkészítést.

A bölcsőde a szülő számára biztosítja:

- házirend megismerését,
- adaptációhoz (beszoktatáshoz) szükséges időt, feltételeket,
- tájékoztatást a gyermekével napközben történt eseményekről,
- betekintést a kisgyermeknevelő által vezetett egyéni dokumentációba,
- legalább évi 2 alkalommal szülői értekezleteket, egyéni beszélgetést kisgyermeknevelővel, szakmai feladatok ellátásával megbízott vezetővel),
- nyílt napokon való együttműködést,
- tájékoztatók, étrendek megismerését,
- panaszgyakorlás módját.

A szerződő szülő vállalja, hogy

- a kisgyermeket ellátó személyeknek a gyermekről átad szóban és írásban minden fontos és lényeges információt.

- tájékoztatást ad a kisgyermek megbetegedéséről és a megbetegedést 24 órán belül jelzi, majd gyógyult állapotban, orvosi igazolással hozza a kisgyermeket a közösségbe vissza.
- a kisgyermek fertőző betegségéről tájékoztatja az intézményt.
- gondoskodik a kisgyermek váltóruhájáról, tisztálkodási felszereléséről és egyéb személyes tárgyairól.
 - a térítési díjat az előírtaknak megfelelően időben megfizeti.
 - az intézmény Háziarendjét betartja.

Személyi térítési díj:

Az 1997. évi XXXI. tv. alapján az intézményi elhelyezésért térítési díjat kell fizetni. A személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról a 328/2011. (XII.29) kormányrendeletben foglaltak az irányadók. Az **intézményi térítési díjat** a fenntartó határozza meg. A bölcsődei intézményi térítési díjról szóló, mindenkor aktuális fenntartói határozat a bölcsődében kifüggesztve olvasható. A bölcsődében nyújtott bölcsődei ellátás esetében az **intézményvezető gondozásra is megállapíthat személyi térítési díjat.**

Mentesül a gondozás személyi térítésének megfizetése alól:

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek,
- tartósan beteg vagy fogyatékos gyermek,
- a három- vagy többgyermekes család gyermeke,
- az átmeneti gondozásban lévő, az ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél vagy gyermekotthonban elhelyezett, nevelésbe vett gyermek,
- a védelembe vett gyermek.

A mentességet a jogosultságot igazoló dokumentumok (MÁK határozat, szakértői vélemény, RGYVK határozat, stb.) bemutatását követően, illetve nevelési év közben a következő hónaptól biztosítjuk.

Étkezési díj fizetés mentesség: a fentiekén kívül mentesül még az étkezési térítési díj megfizetése alól az a szülő, aki nyilatkozik, hogy a családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át.

A személyi gondozási díj fizetendő összege a benyújtott Jövedelemnyilatkozat...nyomtatványban tett nyilatkozata alapján kerül meghatározásra. Jövedelemalapú meghatározásnál havi összege nem haladhatja meg az egy főre jutó jövedelem 25%-át, az ingyenes étkeztetést igénylők esetében a 20%-át. Az 1997. évi XXXI. törvény lehetőséget ad arra, hogy a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkor intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mint ha a vállalat a kötelezett nem tenné meg. Továbbá a kötelezett írásban vállalhatja a mindenkor intézményi térítési díj és a számára megállapítható személyi térítési díj különbözete egy részének megfizetését, ugyanakkor biztosítani kell, hogy az ellátást ilyen módon igénylő ne kerüljön előnyösebb helyzetbe, mintha a vállalat a kötelezett nem tenné meg. Vállalás esetén jövedelemigazolás benyújtása nem kérhető.

A bölcsődei ellátásért a személyi térítési díjat havonta előre, egy összegben kell befizetni az alábbi módon

Kötelezett neve:.....

Címe:.....

Megszűnik a bölcsődei ellátás:

- a jogosultsági feltételek megszűnésével (Intézményi ellátás időtartama),
- a szülő vagy törvényes képviselő kérelmére,
- ha a szülő a bölcsőde házirendjét ismételten súlyosan megsérti, súlyos megsértésnek minősül: az együttműködés normáit sértő viselkedés (erőszak, verbális agresszió, rágalmozás, rongálás, büntetőjogi cselekedetek),
- a gyermekorvos szakvéleménye alapján meg kell szüntetni annak a gyermeknek a bölcsődei ellátását, aki az egészségi állapota miatt bölcsődei csoportban nem gondochozható,
- próbaidővel elhelyezett sajátos nevelési igényű gyermek ellátása, amennyiben a gyermekkel közvetlenül foglalkozó szakmai csoport (orvos, gyógypedagógus, pszichológus, kisgyermeknevelő) együttes véleménye alapján úgy dönt, hogy a gyermek korai fejlesztése bölcsődei körülmények között nem végezhető.

A szülő kötelezettsége vállal, hogy:

- a mini bölcsődei házirendet betartja,
- együttműködik a gyermeke ellátásában közreműködő személyekkel,
- a személyi térítési díjat időben befizeti,
- 5 munkanapon belül jelzi a bölcsőde vezetőjének, ha a jogosultság feltételeiben, és a személyazonosító adataiban változás áll be.

A szülő tudomásul veszi, hogy:

- a jelen Megállapodásban foglalt – az Intézmény részéről fennálló – kötelezettségek elmulasztása esetén a panaszával az intézmény igazgatójához, a fenntartóhoz (elérhetősége: nosztra@t-online.hu) illetve a *bölcsőde gyermekjogi területi képviselőjéhez* (Juhász Erika tel.: +3620/489-9629, email: erika.juhasz@ijsz.bm.gov.hu) fordulhat.
- TAJ alapú elektronikus napi nyilvántartás működik a bölcsődében a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal felé, melyről a szülő tájékoztatva van.

A Megállapodás létrejöttékor az alábbi Gyvt. 33§ -ban foglaltakról tájékoztatás történt:

- Az ellátás tartamáról, feltételeiről.
- Az intézmény által vezetett, reá vonatkozó nyilvántartásokról.
- A térítési díj mértékéről.
- A házirendről.
- A panaszjog gyakorlásának módjáról, a jogosult jogait és érdekeit képviselőkről. A gyermek, az ellátást igénylő, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó szakmai szervek panasszal élhetnek az intézmény igazgatójánál az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében, a gyermeki jogok sérelme, továbbá az intézmény dolgozói kötelezettségzegése esetén. Az

intézmény igazgatója a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról. A gyermek ellátását igénylő az intézmény fenntartójához vagy a gyermekjogi képviselőhöz fordulhat, ha az intézmény igazgatója 15 napon belül nem küld értesítést a vizsgálat eredményéről, vagy ha a megtett intézkedéssel nem ért egyet. A törvényes képviselő panaszát bejelentheti a *Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal jogvédő zöld számán: 06-80-620-055, vagy az Integrált Jogvédelmi Szolgálat zöld számán: 06-80-620-055, illetve a területileg illetékes gyermekjogi képviselőnél.*

- a fizetendő térítési, gondozási, étkezési díjról.
- Az érték- és vagyonomegőrzés módjáról, minden gyermeknek saját öltözőszekrénye van, a bölcsődébe behozott játéktárgyakért, ékszerekért felelősséget az intézmény nem vállal,
- A jogosult jogait és érdekeit képviselőkről.

Jelen Megállapodás 6 oldalt tartalmaz és a gyermek ellátásának megszűnésével automatikusan hatályát veszti.

A Megállapodást és a tájékoztatást a felek – mint akaratukkal mindenben megegyezőt – tudomásul vették és aláírták.

Kelt: Márianosztra, 20... hó nap

.....

szülő/törvényes képviselő

Ph.

.....

főigazgató